

Motion till riksdagen 2025/26:1904

av **Magnus Manhammar (S)**

Rätt till fritis för alla barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ändra skollagen så att alla barn i skolåldern ges rätt till fritidshem oavsett föräldrarnas sysselsättning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ändra skollagen så att rätten till förskola för barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga utökas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dag regleras barns rätt till fritidshem och förskola i skollagen. Kommunerna är enligt nuvarande lagstiftning inte skyldiga att erbjuda plats i fritidshem om en förälder är arbetslös eller föräldraledig. På motsvarande sätt är rätten till förskola för barn med föräldrar utan sysselsättning begränsad till ett fåtal timmar per vecka. Detta leder till stora skillnader mellan kommuner, eftersom vissa frivilligt erbjuder mer generösa möjligheter medan andra strikt följer lagens miniminivå.

Konsekvensen blir att barn från familjer med svagare socioekonomiska villkor, de som skulle kunna gynnas allra mest, ofta får minst tillgång till fritids och förskola. Forskningen visar tydligt att förskola och fritids av god kvalitet är särskilt viktigt för barns språkutveckling, sociala färdigheter och framtida skolresultat. För barn som växer upp i hushåll med arbetslöshet, otrygghet eller isolering är tillgången till pedagogisk verksamhet avgörande för jämlika livschanser.

Ur ett barnperspektiv är fritids och förskola inte bara en service för föräldrarna utan en pedagogisk och social verksamhet som stärker barns utveckling. Alla barn bör därför ha samma rätt till denna verksamhet, oavsett föräldrars situation.

Ur ett jämlikhetsperspektiv är nuvarande ordning djupt problematisk. Den förstärker skillnader mellan barn med olika bakgrund och underminerar målet om en likvärdig skola.

Ur ett samhällsperspektiv innebär tillgången till förskola och fritids att föräldrar ges bättre möjlighet att ta del av utbildning, arbetssökande och integrationsinsatser. Det stärker både delaktigheten i samhället och möjligheten till egen försörjning.

Slutligen är det också en fråga om likvärdighet i landet. Ett barns möjligheter ska inte avgöras av vilken kommun det bor i. Lagen behöver därför ändras för att garantera alla barns rätt till fritids och förskola i samma utsträckning.

Mot bakgrund av detta föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen att skollagen ska ändras så att alla barn får rätt till fritidshem oavsett föräldrarnas sysselsättning och att rätten till förskola för barn med föräldrar utan sysselsättning utökas.

Magnus Manhammar (S)